

Kerkuil Een krijs in de nacht

Kerkuil is een krijsuil

Overdag slaapt de kerkuil en soms ontdek je hem op de hanenbalken hoog in een boerenschuur. Kerkuilen jagen in het donker, behalve als ze jongen hebben. De korte zomernachten zijn niet lang genoeg om de magen van de hongerige jongen te vullen. Dan gaan ze in de schemering al op jacht. In muizenrijke jaren krijgt een kerkuilenpaar soms wel acht jongen. Er moeten dan heel wat muizen worden aangesleept.

Spoken bestaan!

Kerkuilen wonen niet meer in kerken, want veel torens zijn met gaas dichtgemaakt. Gelukkig vinden veel boeren het goed dat vrijwilligers van Vogelbe-

scherming nestkasten in hun schuren plaatsen. Nu broeden er weer meer dan tweeduizend paartjes in ons land.

Als je op een boerenerf mag wachten tot de kerkuil in de schemering op jacht gaat, huiver je van zijn hese schreeuw. En als je een glimp opvangt van het witte uilengezicht, dan weet je het zeker: spoken bestaan!

Steenuil

Hij bespiedt jou

Als je de natuur in gaat om dieren te ontdekken, gaat het meestal andersom: zij bespieden jou. Vaak zie je hen niet, door hun gedrag en schutkleur. De steenuil is zo'n dier. Verstoopt in een knotwilg of een oud stenen schuurtje begluurt hij je terwijl je langsloopt. Totdat je per ongeluk te dichtbij komt, want dan vertrouwt hij niet langer op zijn schutkleur. Hij springt op uit zijn schuilplaats en vliegt weg in een golvende beweging, soms gevolgd door een hele sliert scheldende zangvogels. Meestal verlopen je ontmoetingen met een steenuil zo.

Knikken en buigen

Als je eenmaal weet waar de steenuil overdag zit te slapen of te zonnen, kun je hem vanaf een afstandje bekijken zonder

hem op te schrikken. Dan zie je door je verrekijker of telescoop dat hij niet veel groter is dan een merel en dat zijn ogen – als hij ze even opendoet – opvallend fel geel zijn. Als hij wakker is, knikt de steenuil op en neer door de knieën, met de kop ver naar voren gebogen alsof hij heel verbaasd is!

Zwijgzame jager

Alleen in het voorjaar hoor je de steenuil soms roepen: een heftig 'kie-w' dat onverwacht ophoudt, of kort en snel 'kie-kie-kie'. De rest van het jaar zegt hij weinig. Ook jagen doet hij in stilte, en hem dan zien is een buitensanksje. Hij gaat vooral op regenwormen af en af en toe eens een muisje.

Buizerd

Gok gerust een buizerd

Een grote roofvogel, rond loerend op een paal of zwevend in de lucht, is bijna altijd een buizerd. Laat je niet foppen door de kleur: de meeste zijn bruin, maar er zijn ook heel lichte tot bijna witte en die lijken nog groter. Je ziet ze vooral tussen november en april, wanneer er duizenden vanuit Scandinavië hier overwinteren. Wie goed oplet, ziet buizerds in maart en april rare dingen doen. Ze voeren golvende baltsvluchten uit, het lijkt dan wel of ze dansen in de lucht.

Jagen

De snavel en klauwen van de buizerd zijn gemaakt om te doden en vlees uit elkaar te trekken, maar hij is geen behendige jager; houtduiven en kraaien zijn te snel voor hem. Meestal vangt hij mollen, muizen, jonge konijnen, aas en jonge vogels. Al cirkelend of vanaf een paaltje speurt hij de grond af, om na een korte aanval de prooi te verrassen met zijn scherpe klauwen.

In het najaar, wanneer er minder jonge dieren zijn, zie je vaak een buizerd op zijn poten, in weiland of berm. Hij trekt een kort sprintje, schommelt als een kip en duikt dan voorover om een vette worm op te pikken.

WEETJE

Vliezen, klauwen en andere poten

Zangvogels hebben stevige poten waarmee ze zich goed op een tak kunnen vastklemmen en van tak naar tak hippen. Spechten hebben twee tenen voor en twee achter waarmee ze goed in bomen kunnen klimmen. Eenden en futen hebben vliezen waarmee ze goed kunnen zwemmen. Reigers kunnen met hun hele lange poten door het water waden. Roofvogels grijpen hun prooi altijd met de poten, niet met de snavel. Daarom hebben ze grote klauwen met hele scherpe nagels.

Torenvalk Bidden voor het eten

Op meer dan een kilometer afstand zie je een torenvalk vaak al 'hangen' boven wei, heide of kaal terrein. Hij speurt op enkele tientallen meters hoogte de grond af naar muizen. Daarbij fladdert hij met zulke korte snelle bewegingen dat je de vleugels bijna niet ziet bewegen. Bidden noemen we dat, en hij is de enige roofvogel van deze grootte die het doet.

Je herkent de torenvalk ook aan zijn puntige valkenvleugels en gestippelde borst. Heb je een torenvalk in de kijker? Let dan gelijk even op of het een man-

netje of vrouwtje is. Het vrouwtje is egaal bruin en haar staart is gestreept. Het mannetje heeft een blauwgrijze kop en grijze staart met zwarte band aan het eind. Net als veel andere roofvogels hoor je de torenvalk alleen in de lente roepen, zo iets als: 'klie-klie-klie.'

Waar komt de wind vandaan?

Een torenvalk bidt altijd tegen de wind in. Die komt dus altijd uit de richting van zijn kop. De windsnelheid lees je af aan zijn staart. Hoe horizontaler die staat, des te harder waait het.

Muizenplas

Wij mensen zijn blij dat we niet overal alle plasporen zien. Voor de torenvalk is dat anders. De plas van muizen geeft ultraviolet licht af en daaraan ziet hij waar muizen actief zijn. Dat scheelt hem een hoop zoektijd, want hij jaagt maar een paar uur per dag.

